

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 17, 2023

2023-04-26

Sammanfattning

Energimarknaderna har varit relativt stabila under den gångna tvåveckorsperioden och balansen mellan utbud och efterfrågan stöds av att Europas går ur uppvärmningssäsongen.

Sedan det förra marknadsbrevets publicering den 12 april har oljepriset sjunkit något. Priset toppade vid stängning den 12 april på USD87 per fat och har sedermera rört sig ned mot USD82 per fat, som var stängningspriset den 24 april, med ett lägsta stängningspris den 20 april om drygt USD80 per fat.

Priset på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har gått ned sedan förra marknadsbrevets publicering. TTF M+1 stängde den 24 april på EUR39,63 per MWh vilket är det lägsta stängningspriset på en månad. De europeiska naturgaslagren är fortsatt höga för säsongen och var den 22 april fyllda till 57 procent, vilket kan jämföras med 56 procent vid förra marknadsbrevets publicering.

Utvecklingen på marknaderna för såväl kol som utsläppsrätter har varit relativt odramatisk under den senaste två veckorna. Det sjunkande priset på naturgas har också bidragit till sjunkande priser på utsläppsrätter. Priset på kol har dock sida stigit något sedan förra marknadsbrevet.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

*För Energimyndighetens löpande bedömning av det svenska energiförsörjningsläget till följd av kriget i Ukraina, se myndighetens [lägesbilder](#).

Innehåll

Sammanfattning	1
Olja	2
Naturgas	4
Kol och EU ETS	6

Priser vid stängning den 24/4

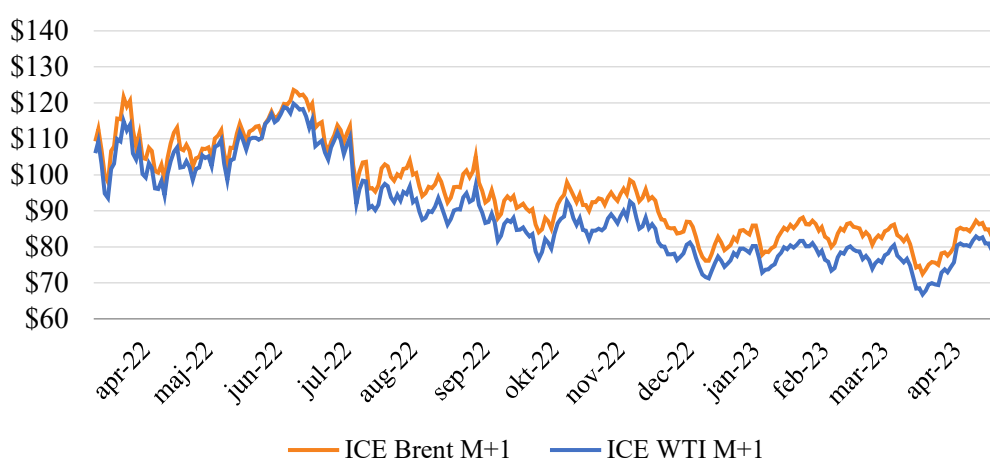
Olja	ICE Brent, front month
	82,54 USD/fat ↓*
Naturgas	ICE TTF, month ahead
	39,63 EUR/MWh ↓*
Kol	ICE API2, front month
	132,60 USD/ton ↑*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract
	88,39 EUR/ton ↓*

* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

Olja

Oljepriset steg till ett stängningspris om USD87 per fat den 12 mars till följd av att OPEC+ meddelade att man kommer att begränsa sin produktion ytterligare från maj, vilket beskrevs i förra marknadsbrevet. Sedan dess har priset sjunkit till följd av en oro över den globala ekonomins utveckling. De ryska oljeleveranserna som allokeras om, från Europa till framför allt Asien, har också varit starka. Priset gick ned till USD80 per fat den 20 april för att sedan vända upp något i början av veckan.

Råoljepriser USD per fat

Källa: Intercontinental Exchange.

Det som stärker priset i nuläget är en allt starkare efterfrågan globalt och särskilt från Asien. Den kinesiska återhämtningen efter återöppnandet från pandeminestängningen har varit stark och det internationella energirådet IEA bedömer att den globala efterfrågan kommer uppgå till rekordhöga knappa 102 miljoner fat per dag under 2023. Tidigare har prognoser från bl a IEA, den amerikanska energimyndigheten EIA och Oxford Institute for Energy Studies pekat på att oljemarknaden sannolikt blir mer stram under andra halvan av 2023 till följd av produktionsbegränsningar och en ökande efterfrågan.

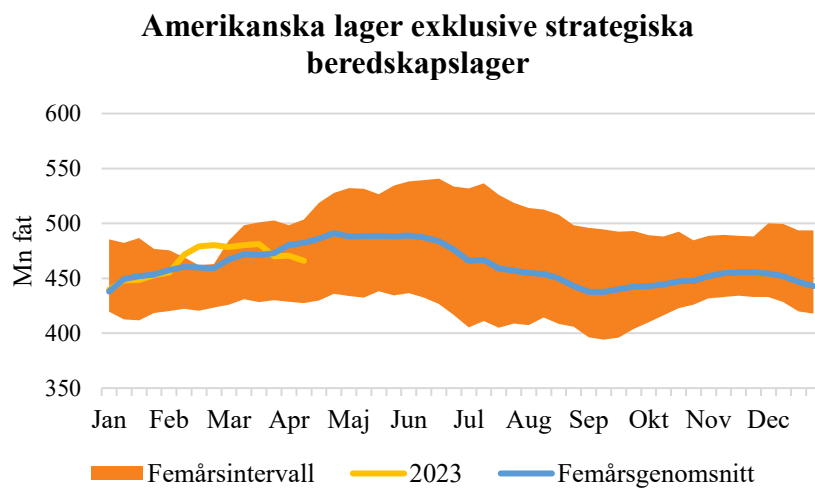
Planerade ytterligare produktionsbegränsningar från OPEC+, begränsningar i oljeleveranser från Irak, minskande lager och en återhämtning i efterfrågan pekar gemensamt på ett stärkt oljepris framöver.

Samtidigt är osäkerheten i den ryska oljeexporten stor och kommer påverka tillgängligheten och prisbilden i hög utsträckning. Enligt IEA var den ryska oljeexporten i mars på den högsta nivån sedan april 2020, vilket tydligt visar att rysk olja än så länge inte har några problem att nå ut till marknaden och den produktionsminskning från mars som Ryssland har aviserat kan ännu inte ses i utleveranserna.

Det som väger på oljepriset är osäkerheten kring inflationsutvecklingen och hur långt olika länder kommer tvingas gå i sin penningpolitik för att stävja inflationen.

En annan oro på oljemarknaden rör tillgängligheten på olika oljekvaliteter, där rysk olja som tidigare var en viktig insatsvara i europeiska raffinaderier istället går till Asien. Samtidigt har oljeleveranser från Kurdistan i norra Irak frånfallit marknaden, vars kvaliteter liknar den ryska oljan. Detsamma gäller viss olja från Mellanöstern som ingår i OPEC+ produktionsbegränsningar. Detta tillsammans med det faktum att också Asien i stor utsträckningen efterfrågar den här typen av olja gör att Europa precis som på naturgas i ökad utsträckning måste konkurrera med Asien för samma volymer.

På produktsidan har referenspriset på diesel har gått ner och varit mindre benägen att följa med oljepriset upp, vilket indikerar en mer välförsörd marknad i nuläget jämfört med 2022.

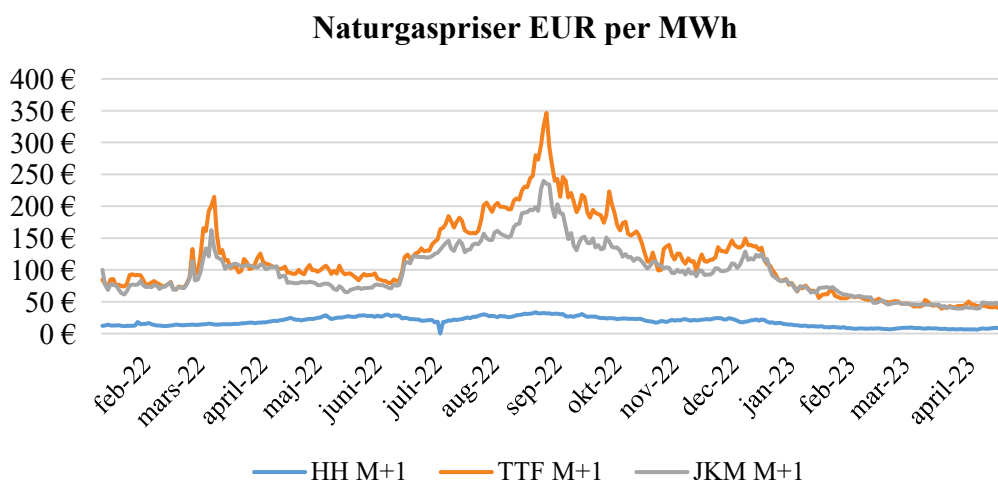
Källa: EIA.

De amerikanska kommersiella lagren har minskat ytterligare och ligger nu under femårsgenomsnittet.

Naturgas

Priset på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har gått ned sedan förra marknadsbrevets publicering. TTF M+1 stängde den 24 april på EUR39,63 per MWh vilket är det lägsta stängningspriset på en månad. Detta kan jämföras med EUR43,1 per MWh vid förra marknadsbrevets publicering. Priserna påverkas av de höga lagernivåerna och fortsatt god tillförsel av LNG till Europa.

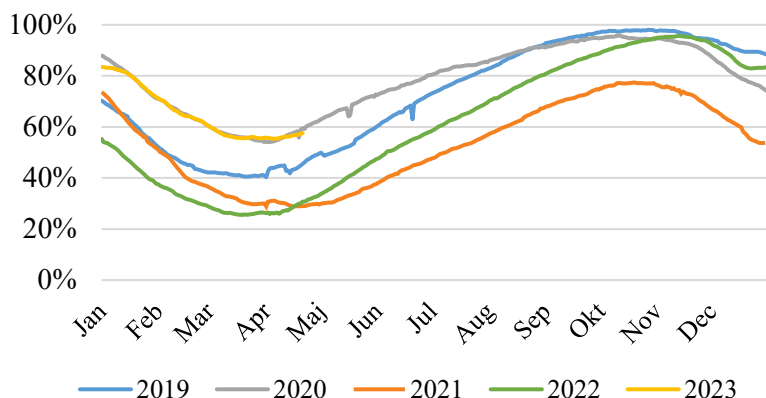
Den senaste tiden har den europeiska naturgasmarknaden nått ett tillstånd av jämvikt, priserna är inte lika volatila längre och har handlats på en någorlunda liknande nivå den senaste månaden. Med det sagt är marknaden fortsatt nervös och det krävs inte mycket för att tillståndet av jämvikt ska tippa över till oro.

Källa: Montel,

Även det asiatiska benchmarkpriset JKM har gått ned sedan förra marknadsbrevet men handlas fortsatt under europeiska TTF. JKM stängde den 21 april på EUR36,47 per MWh, att jämföra med EUR48,42 vid förra marknadsbrevets publicering. JKM har, likt TTF, nådd lägsta stängningspris på ett och ett halvt år under den senaste tvåveckorsperioden. I USA har priset vid Henry Hub också gått ned sedan förra marknadsbrevets publicering och stängde den 21 april på EUR6,9 per MWh, att jämföra vid EUR 7,8 vid förra marknadsbrevets publicering. Amerikanska LNG-laster söker sig fortsatt till Europa då fraktkostnaderna fortsatt är fördelaktiga för leveranser till regionen.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

De europeiska naturgaslagren var den 22 april fyllda till 57 procent, vilket kan jämföras med 56 procent vid förra marknadsbrevets publicering och 31 procent vid samma datum förra året. Sedan förra marknadsbrevet har det endast varit dagar av nettoinjicering i de europeiska naturgaslagren. Vid kalla temperaturer under april kan uttag ur de europeiska naturgaslagren fortsätta men Europa lämnade den officiella uttagssäsongen sista mars och gick därmed in i injiceringssäsongen med de högsta gaslagernivåerna på flera år, vilket skapar ett gynnsamt utgångsläge för lagerinjiceringen inför nästa vinter och uppvärmningssäsong.

EU:s konsumtion av naturgas har minskat med 17,7 procent under perioden augusti 2022 till mars 2023, jämfört med den genomsnittliga gaskonsumtionen under samma månader 2017–2022. EU har genom förordning (EU) 2022/1369 sedan i augusti 2022 ett mål om frivillig förbrukningsminskning på 15 procent för perioden augusti 2022 till mars 2023 vilket därmed är nått¹.

Igår, den 25 april, öppnade EU möjligheten för gasaktörer att registrera sig för att delta i gemensamma gasinköp på EU-nivå. På eftermiddagen igår rapporterade Montel att 76 aktörer dittills hade registrerat sig på plattformen. Aktörerna har nu till den 2 maj på sig att anmäla sin efterfrågade volym för upp till 12 månader framöver med start från juli, samt inmatningspunkt. Plattformsoptatören kommer sedan aggregera efterfrågan vid varje inmatningspunkt och öppna för potentiella gasleverantörer att lämna intresse. Det är sedan upp till köparen och säljaren att komma överens. Varken registrering av önskade gasvolym eller registreringen av möjlig leverans är bindande innan aktörerna bilateralt kommer överens. Den här processen för att para ihop köpare och säljare kommer ske varannan månad under året.²

¹ Eurostat, [EU gas consumption decreased by 17.7% - Products Eurostat News - Eurostat \(europa.eu\)](#). Hämtad 2023-04-24.

² Montel, [EC opens call to register demand for joint gas buying | Montel \(montelnews.com\)](#). Hämtad 2023-04-26.

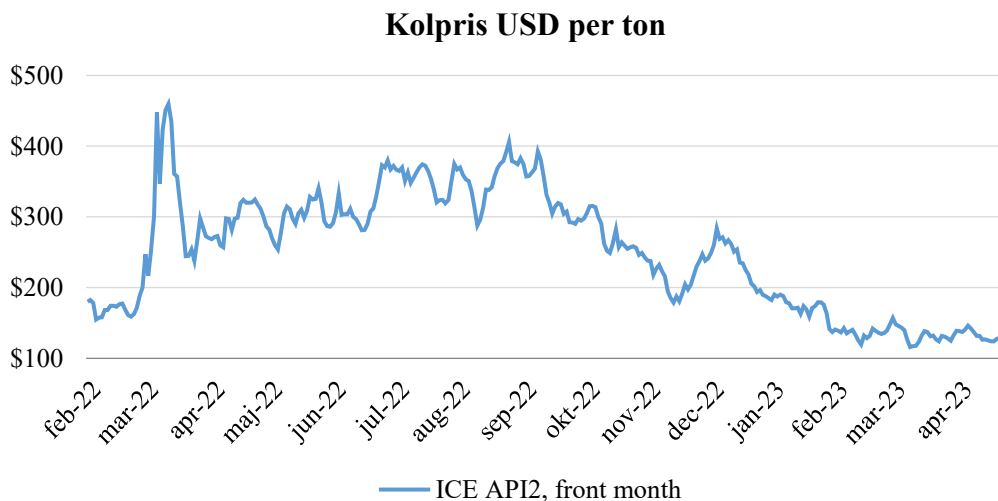
Kol och EU ETS

Kol

Som diskuterats i tidigare marknadsbrev har Europa under det senaste året kraftigt ökat sin import av kol från Sydafrika som ett sätt att ersätta bortfallet av ryskt kol. Även om detta har varit ett viktigt tillskott har det också varit betydande inslag av turbulens kopplade till logistiken runt Sydafrikas viktigaste kolhamn Richards Bay. Under senare tid har det varit en del diskussion kring ett fenomen kallat ”spöktåg”. Detta syftar på att icke obetydliga mängder kol har transporterats till hamnen på illegalt körda tåg där intäkterna för frakten inte hamnat hos den ordinarie statliga tågoperatören Transnet utan via korruption istället hos tredje part. Transnet uppger att man har tillsatt en oberoende utredning i frågan.

Den generella marknadsutvecklingen på den europeiska kolmarknaden kan ändå betecknas som relativt odramatisk, även om priserna har stigit något sedan det förra marknadsbrevet den 12 april. De två senaste veckorna har präglats av god vindkraftsproduktion som i huvudsak hållit tillbaka efterfrågan på fossil produktion av el inom Europa och kollagren i hamnklustret ARA (Amsterdam-Rotterdam-Antwerpen) är välfyllda.

Den 24 april uppgick det europeiska referenspriset på kol till USD132,50 per ton.

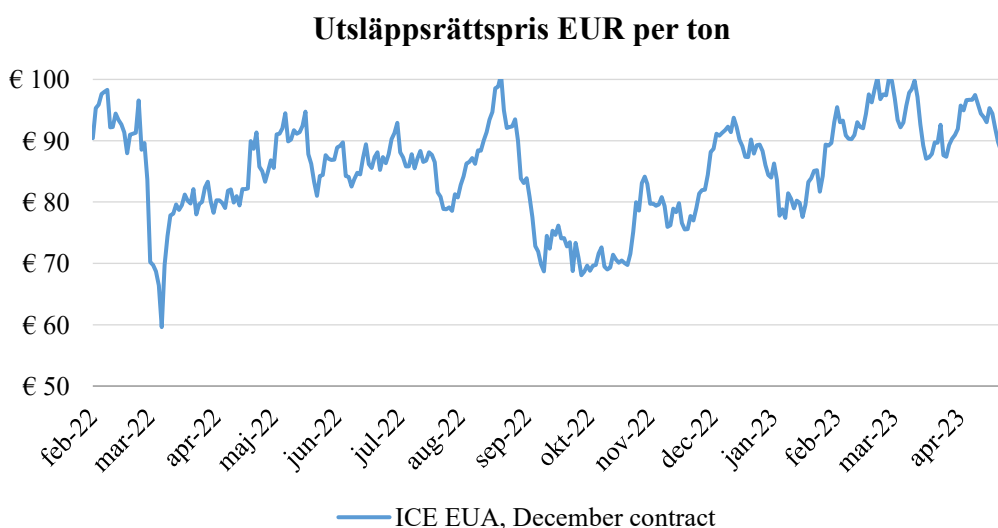

Källa: Intercontinental Exchange.

EU ETS

Under de senaste två veckorna har utvecklingen på den europeiska marknaden för utsläppsrätter inom handelssystemet ETS fluktuerat något men den övergripande trenden har varit nedåtgående. Efter att ha sjunkit under den första veckan efter det senaste marknadsbrevet vände priset uppåt efter den 18 april då EU-parlamentet antog flera lagstiftningstexter kopplade till EU:s framtida klimatpolitik och utsläppshandelns roll däri. Under den senaste veckan har dock priserna åter vänt nedåt då låga gaspriser gjort kolbaserad elproduktion mindre attraktiv. Då förbränning av kol släpper ut betydligt mer CO₂ per producerad enhet el har den minskade efterfrågan på kolkraft också hållit tillbaka efterfrågan på utsläppsrätter, vilket bedöms ha bidragit till de sjunkande priserna.

Den 24 april uppgick priset på utsläppsrätter till EUR88,39 per ton.

Källa: Intercontinental Exchange.